

EESTI
GEOLOOGIATEENISTUS

Meelis Urban
Osäühing TRANSURBAN
meelis.urban@gmail.com

Teie: 21.11.2024 e-kiri

Meie: 10.02.2025 nr 13-2/25-241

Vastuskiri (Suurkõrtsi 43701 001 0054 maavaravarau)

Austatud Meelis Urban

Osäühing TRANSURBAN on 21.11.2024 e-kirjaga edastanud Maa-ametile (kiri edastatud Eesti Geoloogiateenistusele (edaspidi EGT) 19.12.2024 kirjaga 9-3/24/14527-2) palve Ida-Viru maakonnas Lügánuse vallas Purtse külas Suurkõrtsi katastriüksuse (tunnus 43701:001:0054) lõunaosal asuv maavara maavarade registris arvel olevast Suurkõrtsi lubjakivimaardlast kustutada.

Maa-amet otsustas, et seisukoha võtmiseks on vajalik koguda täiendavat informatsiooni, mistõttu edastati Osäühingu TRANSURBAN e-kiri arvamuse saamiseks AKTSIASELTS-ile KIVILUKS (Maa-ameti kiri 18.12.2024 nr 9-3/24/15643). Tuginedes haldusmenetluse seaduse §-le 41 pikendati vastamise tähtaega 30 päeva peale kaevandamisloa omaja seisukoha saamist.

AKTSIASELTS KIVILUKS vastas 14.01.2025 kirjaga nr 05-001 (registreeritud dokumendihaldussüsteemis DELTA 14.01.2025 numbriga 13-2/25-72), milles leiti, et Osäühing TRANSURBAN esitatud taotlus on puudustega ja alusetu. Viidatakse, et taotleja ei too esile, mil viisil see taotleja isiklike õigusi puudutab ning et Osäühing TRANSURBAN ei kaevanda kõnealusel mäeeraldisel maavara, mistõttu tal ei ole teada ega temasse ei puutu kaevandamise tootmiskulude suurus või kaevandamisloa omaja majandustegevuse rentaablus.

Riigikogu on 19.11.2024 vastu võtnud Vabariigi Valitsuse seaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus (Maa-ameti ümberkorraldamine Maa- ja Ruumiametiks), millega kõiki seniseid Maa-ameti geoloogia valdkonna ülesandeid täidab alates 01.01.2025 EGT.

Suurkõrtsi katastriüksus kattub täielikult Aseri fosforiidimaardlaga (registrikaart nr 191), põhjaosas Kõrtsi kruusamaardlaga (registrikaart nr 779) ning suures osas Suurkõrtsi lubjakivimaardlaga (registrikaart 808). Lisaks asub katastriüksusel Suurkõrtsi lubjakivikarjääri (kaevandamisloa nr L.MK/317612; kaevandamisloa omaja AKTSIASELTS KIVILUKS; luba kehtib kuni 02.10.2034) mäeeraldis ja selle teenindusmaa.

Suurkõrtsi lubjakivikarjääris toimub kaevandamine 1 plokist (ehituslubjakivi, kõrgemargiline) ja 3 plokist (ehituslubjakivi, madalamargiline), mille geoloogiline uuring on teostatud vastavalt

keskkonnaministri 2005. a määrusele nr 44 „Üldgeoloogilise uurimistöö ja maavara geoloogilise uuringu tegemise kord“.

Selgitame, et maardla ja seda moodustava maavaravaru kustutamine maavarade registrist on võimalik vaid vastava geoloogilise uuringu alusel, mis tõestab, et antud maavaravaru ei ole tulevikus kaevandamiseks sobilik. Kui maavara kaevandamiseks on antud kaevandamisluba, siis on kaevandamisloa omaja maavaraga tehtavate registrikande otsuste suhtes puudutatud isik.

Käesolevalt on kaevandamisloa omanik AKTSIASELTS KIVILUKS maavaru kustutamise vastu. Mäeeraldisel kaevandamise olusid teab kõige paremini seda tegev ettevõtte ning tegevuse jätkamine või rentaablus on ettevõtte enda äririsk.

EGT-le ei ole esitatud geoloogilist uuringut, mis tõestaks, et kõnealune maavara ei ole kaevandamisväärne (maapõueseaduse (edaspidi MaapS) § 25 lõige 3). Samuti on vaatamata ümberhindamisele madalamargiline lubjakivi endiselt MaapS § 11 lg 1 p 1 järgi riigile kuuluv kaevandamisväärne maavara ja selle kaevandamisel tuleb järgida MaapS § 16 sätestatud põhikohustusi.

Varu saab maha kanda ka siis, kui olemasolev lubjakivi kaevandamisluba lõppeb ning mäeeraldisel ning selle teenindusmaa ala korrastatakse. Siis analüüsitakse, kas on põhjendatud jääkvaru jätta arvele või kustutada registrist. Enne kaevandamisloa lõppu (korrastatuks tunnistamist) ei muudeta maavarade registri kannet. Juhime siiski tähelepanu, et isegi kui lubjakivi kaevandamata jäänud osa peaks arvelt maha kantama, siis fosforiit jääb endiselt arvele.

Arvestades eelnevat, ei ole võimlaik ega mõistlik käesoleval hetkel kõnealust maavara varu kustutada. Seda võib kaaluda peale kehtiva loa L.MK/317612 lõppu. Lubasid annab ja haldab ning alade kaevandamisejärgse korrastamise menetlustega tegeleb Keskkonnaamet, kes oskab vastata ka sellekohastele täiendavatele küsimustele.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Martin Nurme

Maavarade registri osakonna juhataja

Teadmiseks: AKTSIASELTS KIVILUKS

Mihkel Annusver

Maavarade registri osakonna spetsialist

5331 7112 Mihkel.Annusver@egt.ee